

Sèrie 3

Opció A.

TEXT. *Meditacions metafísiques* de R. Descartes

Apartat de comprensió [3'5 punts]

Es valoraran els aspectes de comprensió, redacció, claredat en l'exposició i ordenació dels arguments, tenint en compte especialment el domini dels procediments. No es tracta de penalitzar allò que no ha contestat l'alumne (sempre que surtin les idees principals del text), sinó de valorar la coherència i pertinència d'allò que ha redactat i exposat.

---

1. Exposeu en una o dos línies la idea principal del text. [1 punt]

La hipòtesi del geni malvat per possibilitar el dubte metòdic i saber buscar la veritat sense prejudicis.

És important que aparegui, amb una o altra formulació, l'apel·lació a la hipòtesi del geni malvat, que no és el vertader Déu, per a posar en dubte tots els coneixements que hom creu tenir i saber el criteri de veritat

2. Resumiu el contingut del text i assegureu-vos d'especificar clarament quines són les idees més importants. [2,5 punts]

Idees fonamentals del text: Radicalitzar el dubte amb la hipòtesi d'un geni molt poderós que ens fa prendre com vertader el fals; d'aquesta manera ens posen en dubte els sentits i tot el món exterior, fins al punt de córrer el perill de no poder més que callar, suspendre el judici.

Apartat de raonament [6'5 punts]

Es valoraran aspectes de contingut i adquisició de coneixements. Comprensió de les teories de l'autor, capacitat de relacionar i desenvolupar les seves idees i propostes i de relacionar-les amb les idees d'altres autors.

---

3. Expliqueu raonadament la relació que s'estableix entre el *Déu vertader*, el *geni malvat*, el *coneixement de la veritat* i la *suspensió del judici*. [3 punts]

Descartes separa el Déu vertader, que no és posat en dubte, de la hipòtesi d'un geni malvat que es dedicarà a enganyar-nos, per així poder dubtar de tot el provinent dels sentits i del món exterior. Això forma part del mètode per a cercar la veritat, fins al punt d'arribar a no trobar-la i haver de callar, assumint l'escepticisme que afirma que no es pot conèixer la veritat.

4. Compareu les idees del text amb la teoria d'un altre autor/a o amb les teories d'altres autors. [2 punts]

Es tracta d'una pregunta oberta que permet diverses respostes. Però es pot comparar el dubte cartesiana amb la radicalitat de Hume, que sí defensa l'escepticisme i es conforma amb el coneixement probable. O es pot lligar amb Kant i la seva crítica a la capacitat de la raó per conèixer. O amb Sant Agustí, que ja va apel·lar a la possibilitat d'un enganyador que no aconseguiria enganyar-nos de que som.

Tanmateix resta una pregunta oberta que permet a l'alumne desenvolupar allò que sap en relació a diversos corrents de pensament de la història de la filosofia.

5. Expliqueu de quina manera creieu que és vigent la problemàtica filosòfica que exposa l'autor. Justifiqueu la resposta. [1'5 punts]

Es podria pensar amb la credibilitat que li donem als mitjans de comunicació; o si el mètode del dubte permet o no sortir de l'escepticisme i s'acaba pensant en teories de la conspiració sobre tot, tant sigui quelcom científic com esotèric.

La resposta a aquesta pregunta ha de seguir el criteri de coherència i la capacitat de raonar, tenint en compte que ja s'ha avaluat procediments i continguts.

Opció B. Desenvolpeu el tema següent: Els corrents ètics de l'hel·lenisme

---

Es valoraran els aspectes de comprensió, redacció, claredat en l'exposició i ordenació dels arguments, tenint en compte especialment el domini dels procediments. No es tracta de penalitzar allò que no ha contestat l'alumne, sinó de valorar la coherència i pertinència d'allò que ha redactat i exposat.

---

1. Feu un esquema del tema i indiqueu els conceptes fonamentals que desenvolupareu. [1,5 punts]

Els tres principals corrents són l'epicureisme, l'estoïcisme i el pirronisme. L'hedonisme d'Epicur i la defensa de l'individu. L'estoïcisme antic, mitjà i romà. L'escepticisme de Pirró i la crítica al dogmatisme.

Cada alumne ha de proposar una ordenació de les idees que desenvoluparà i les relacions que s'estableixen entre elles.

2. Indiqueu l'època dels corrents ètics de l'hel·lenisme i esmenteu-ne els autors principals, les influències i altres corrents de pensament d'aquell temps. [1,5 punt]

Contextualització històrica: Tradicions del s. IV a.C amb llarga pervivència històrica. La mort de la polis grega independent i de la hegemonia d'Atenes. Epicur i el Jardí: l'individualisme i el hedonisme. Crisp i el panteisme estoic. L'escepticisme com a actitud filosòfica i la crítica al dogmatisme.

Es valoraran aspectes de contingut i adquisició de coneixements. Comprensió de les teories de l'autor, capacitat de relacionar i desenvolupar les seves idees i propostes i de relacionar-les amb les idees d'altres autors.

---

3. Expliqueu de quin problema o de quins problemes tracten els corrents ètics de l'hel·lenisme i quines solucions hi aporten. [4 punts]

La primacia de l'ètica i de l'individu com animal social, ja no tan polític. La recerca de la seguretat i la felicitat en un món en crisi.

Epicureisme: el plaer com a principi i fi de la vida feliç. La felicitat com ataràxia. El càlcul dels plaers convenients: la classificació dels plaers i els desigs. La justícia com a pacte de no agressió.

Estoïcisme: l'apatia com a felicitat. La crítica al plaer i les passions. El determinisme. El cosmopolitisme.

Pirronisme: l'actitud escèptica de suspendre el judici (*epoché*) y no dir res (*aphasia*): La recerca de la impertorbabilitat.

4. Relacioneu els corrents ètics de l'hel·lenisme amb altres plantejaments filosòfics que altres autors han presentat al llarg de la història de la filosofia; compareu les solucions que proposen per als problemes que es plantegen, amb les solucions que han aportat altres autors. [1.5 punts]

Es podria comparar amb Aristòtil i Plató: contra la teleologia, l'universalisme dels valors d'aquells; la defensa del relativisme, l'individualisme; o la reivindicació de la condició social en contra de la primacia de la polis com a ciutat-estat. Però igualment es pot fer comparacions amb la temàtica tal i com la tracten els moderns: l'escepticisme i l'hedonisme de Hume; o l'empremta de l'hedonisme en l'utilitarisme; o la crítica de Kant al plaer; o les múltiples influències de l'estoïcisme, etc.

Tanmateix resta una pregunta oberta que permet a l'alumne desenvolupar allò que sap en relació a diversos corrents de pensament de la història de la filosofia.

5. Expliqueu quina vigència creieu que tenen els corrents ètics de l'hel·lenisme i feu-ne una valoració personal. [1'5 punts]

La resposta a aquesta pregunta ha de seguir el criteri de coherència i la capacitat de raonar, tenint en compte que ja s'ha avaluat procediments i continguts.